

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Uudistuva Liiketoiminnan ja hallinnon palveluiden osaaminen Liiketoiminnan ammattitutkinnon perusteissa -työpaja

18.5.2026

Opetusneuvos Minna Taivassalo, Ammatillinen koulutus –yksikkö,
Opetushallitus

Ohjelma 18.5.2026 klo 14-16

klo 14–14.15 Tervetuloa ja Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kokonaisuudistuksen tilannekuva, Opetusneuvos Minna Taivassalo

klo 14.15–14.35 Assistentti- ja sihteerityö tänään, AI-Powered Assistant Katri Anteroinen, Metso

klo 14.35–14.45 Yhteistä keskustelua ja kysymyksiä

klo 14.45–14.50 Tauko

klo 14.50–15.05 Liiketoiminnan ammattitutkinnon Liiketoiminnan ja hallinnon palvelujen osaamisalan tutkinnon osien kokonaisuuden luonnoksen esittely

klo 15.05–15.40 Ohjeistus pienryhmätyöskentelyyn ja pienryhmätyöskentely, jossa keskustelua tutkinnon osista ja sisällöistä

klo 15.40–16.00 Pienryhmätyöskentelyn tulosten esittelyt ja johtopäätökset

Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen peruste uudistuksen tilannekuva

Tutkinnot

5 § Ammatilliset tutkinnot (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017)

- **Ammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin.
- **Erikoisammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista.

Muita huomioita

- Liiketoiminnan ammattitutkinto tai tutkinnon osat on tarkoitettu jo työelämässä toimiville ammattilaisille osaamisen päivittämiseen oman työn ohessa.
- Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto tai sen tutkinnon osat on tarkoitettu työelämässä vaativissa liiketoiminnan asiantuntija- tai esimiestehtävissä toimiville ja liiketoiminnan kehittäjille osaamisen päivittämiseen oman työn ohessa.

Liiketoiminnan ammattitutkinnon osaamisalat

Vuosittain noin 5 900 - 7 000 tutkinnon osan suoritusta

Aiemmassa perusteessa nämä osaamisalat

- Liiketoiminnan palveluiden osaamisala
- Taloushallinnon osaamisala
- Myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala
- Kiinteistönvälityksen osaamisala
- Finanssipalveluiden osaamisala
- Kansainvälisen liiketoiminnan ja huolinnan osaamisala

Ehdotus uusiksi osaamisaloiksi

- Liiketoiminnan ja hallinnon palvelujen osaamisala
- Taloushallinnon osaamisala
- Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala
- Kiinteistönvälityksen osaamisala
- **Finanssialan osaamisala?**
- Kansainvälisen liiketoiminnan ja huolinnan osaamisala

Kaikille pakolliset ammatilliset tutkinnon osat (luonnos)

- Liiketoiminnan ammattitutkinto

^ Ammatilliset tutkinnon osat	150
^ Pakolliset tutkinnon osat	
● Liiketoiminnan palvelujen tuottaminen asiakaslähtöisesti	30

Sisältö: Liiketoiminta-ajattelu, Asiakaskokemus ja asiakaskohtaukset, Palvelujen suunnittelu ja organisointi, Palvelujen toteutus

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon osaamisalat

Vuosittain noin 3000 tutkinnon osan suoritusta

Aiemmassa perusteessa nämä osaamisalat

- Henkilöstöhallinnon osaamisala
- Taloushallinnon osaamisala
- Myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala
- Kaupan osaamisala
- Kiinteistönvälityksen osaamisala
- Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala

Ehdotus uusiksi osaamisaloiksi

- **Henkilöstöhallinnon osaamisala, nimi?**
- Yritystoiminnan asiantuntijapalvelujen osaamisala
- Liiketoiminnan kehittämisen ja palveluinnovaatioiden osaamisala
- Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala
- **Kiinteistönvälityksen osaamisala?**
- Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala

Kaikille pakolliset ammatilliset tutkinnon osat luonnos

- Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto

^	Ammatilliset tutkinnon osat	180
^	Pakolliset tutkinnon osat	
●	Vastuualueen liiketoiminnan strategisten kehittämistavoitteiden määrittely	30

Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteiden uudistamisprosessi (vuonna 2025 myös Yrittäjyyden AT)

Kokonaisuudistetut Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteet voimaan 1.8.2026

- Perusteet julkaistu ePerusteet-palvelussa
<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/ammattitutkinto/9448559/tiedot>
- Tutkinnon sisältöjä on päivitetty vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä
- Vahvistettu talous- ja riskienhallintaosaamista sekä digitaalisen kaupan osaamista
- Uusia tutkinnon osia, jotka liittyvät mm.
  - tekoälyn ja datan hyödyntämiseen,
  - yrityksen kansainvälistymiseen ja
  - työnantajana aloittamiseen sekä vihreään siirtymään.

Lisäksi tutkinnon joustavuutta ja valinnanmahdollisuuksia on lisätty.

Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen avoimet verkkotyöpajat keväällä 2/2026-5/2026

2.2.2026
Liiketoiminnan palvelujen osaamisalan työpaja

31.3.2026 Uudistuva kaupan alan osaaminen

9.4.2026 Uudistuva finanssialan osaaminen

10.4.2026 12–14 Uudistuva taloushallinnon osaaminen

20.4.2026 klo 14–16 Uudistuva myyntiin, palvelumuotoiluun sekä tuote- ja palvelukehitykseen

23.11.2026 klo 12–15

28.4.2026 Uudistuva digitaalinen osaaminen

4.5.2026 klo 14–16 Kiinteistövälitysalan osaaminen

7.5.2026 klo 14–16 Uudistuva ulkomaankaupan ja kansainvälisen liiketoiminnan osaaminen

13.5.2026 klo 14-16 Uudistuva henkilöstöhallinnon osaaminen

18.5.2026 klo 14-16 Liiketoiminnan palveluiden osaamisalan tutkinnon osien

Syyskaudella myös verkkotyöpajoja 8-11/2026

- Syksyn työpajojen teemat ja päivämäärät tiedotetaan kesän aikana – fokus tutkinnon osien kommentointiin

22.10.2026 Keskustelutilaisuus kokonaisuudistettavien Liiketoiminnan ammattitutkinnon ja Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon perusteiden osaamisaloista ja tutkinnon osista

20.11.2026 klo 12-14.30 Tiedotustilaisuus Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteiden lausuntokierroksesta

Kootusti tietoa uudistuksesta

- Uudistetut tutkintojen perusteet ovat voimassa arvioilta 1.8.2027
- Lausuntokierros toteutetaan 16.11.-18.12.2026 lausuntopalvelu.fi:ssä
- Kootusti tietoa uudistuksesta Oph.fi <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/liiketoiminnan-ammatti-ja-erikoisammattitutkintojen-perusteiden-uudistaminen>

Ohjelma on julkaistu: Liiketoiminnan ja yrittäjyyden kehittämispäivät 2026

- Kehittämispäivät 7-8.10.2026
- Paikkana [Clarion hotelli Helsinki](#)
- Tapahtuma on räätälöity tukemaan uudistettujen tutkinnon osien sisältöjen opettamista ja käyttöönottoa niin liiketoiminnan kuin yrittäjyyden tutkintojen perusteiden osalta
- Tapahtuman tiedot löytyvät [Liiketoiminnan ja yrittäjyyden kehittämispäivät](#)

Kuva: GettyImages

Yhteistyö perusteiden uudistuksessa tähän mennessä

Uudistukseen on ilmoittautunut mukaan yli 200 henkilöä

- Yhteistyökumppaneita muun muassa
  - Suomen Yrittäjät ry
  - Uudenmaan Yrittäjät
  - Suomen Uusyrityskeskukset ry
  - Suomen Yritysvälittäjien ja Omistajanvaihdosasiantuntijain Liitto ry
  - Suomen Markkinointiliitto ry
  - Taloushallintoliitto
  - Kaupan liitto ja Osaava kauppa –akatemian jäseniä
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Digital Commerce Finland
- Sitra
- TIEKE
- Johtamisen ja yritysjohtamisen työelämätoimikunta
- Liiketoiminnan työelämätoimikunta
- Finanssiala ry
- Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry
- Kiinteistönvälitysalan Keskusliitto
- HENRY ry

Sisältöjen uudistuksella tavoitellaan yksilöiden ja liiketoiminnan osaamistarpeisiin vastaamista toimintaympäristön muutokset huomioiden

- tutkinnon osien sisältöjen ajantasaisuus ja laajuus tarkistetaan kaikilta osin (15 osp, 30 osp ja 45 osp)
- vahvistetaan asiakasymmärryksen ja asiakaslähtöisen toiminnan merkitystä liiketoiminnassa
- vahvistetaan tutkinnon osissa läpileikkaavasti kykyä toimia digitaalisessa toimintaympäristössä turvallisesti sekä valmiuksia toimia mahdollisessa uhkatilanteissa
- digitaalinen kauppa, monikanavainen myynti, haastavat asiakastilanteet, vastuullisuusraportointi,, kansainväliseen liiketoimintaan liittyvien tutkinnon osien uudelleen muotoilu, datatalouden edistäminen ja liiketoiminnan jatkuvuus ja riskienhallinta
- edelleen vahvistetaan osaamisperusteisuutta (tutkinnon osat ovat loogisesti eteneviä työprosesseja alusta loppuun)

Valinnaisuus ja tutkinnon osien joustava käyttö

Lisätään tutkintoihin joustavuus ja valinnaisuus seuraavasti:

- Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 15 – 30 osp
- Korkeakouluopinnot 5 – 15 osp
- Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 15 – 30
- Tarkistetaan tutkinnon osien laajuudet ohjeellisiksi 15 osp, 30 osp sekä vain erityisen perustellusta syystä 45 osp sekä tarkistetaan muodostuminen ja päätetään osaamisaloista sekä tarkistetaan tutkinnon osien ajantasaisuus kaikilta osin
- Lisätään eri alojen ammatti- ja erikoisammattitutkinnoille yhteiset digivihreän siirtymän valinnaiset tutkinnon osat
  - Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp, Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp, Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp
  - Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp, Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp, Digitalisaation edistäminen 30 osp, Kiertotaloustoiminnan kehittäminen 30 osp

Digitalisaation ja vihreän siirtymän uudet valinnaiset tutkinnon osat ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin

Digitalisaatioon liittyvä osaaminen

1. Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp (AT)
2. Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp (AT)
3. Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp (EAT)
4. Digitalisaation edistäminen 30 osp (EAT)
5. Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp (EAT)

Vihreän siirtymän osaaminen

1. Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp (AT)
2. Kiertotaloustoiminnan kehittäminen 30 osp (EAT)

Kaikkiin ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin viimeistään vuonna 2027

Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp

- Tutkinnon osa on tarkoitettu eri alojen ammattihenkilöille, jotka haluavat omalla vastuualueellaan käynnistää ja toteuttaa osaamisen kehittämisen ja jakamisen käytäntöjä digikyvykkyyden vahvistamiseksi
- Oma osaaminen ja työyhteisön osaaminen vahvistuvat samanaikaisesti

Kuvituskuva: pixabay.com

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

- Auttaa ymmärtämään tekoälyä ilmiönä ja sen eri osa-alueita sekä toimintalogiikkaa
- Opiskelija oppii tunnistamaan tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia omalla alalla
- Ohjaa tekoälyn turvalliseen ja vastuulliseen käyttöön työprosessissa sekä kiinnittämään huomioita kehoitteiden muotoiluun sekä huomioimaan tekijänoikeudet sekä tietosuojaan ja –turvaan liittyviä riskejä

Kuva luotu tekoälyllä
(Copilot)

Tekoälymurros on käynnissä erityisesti liiketoiminnassa

Data perustuu kahteen miljoonaan aitoon Claude-keskusteluun. Kyse ei ole siitä mitä ihmiset arvioivat tekoälyn osaavan, vaan siitä mihin sitä oikeasti käytetään.

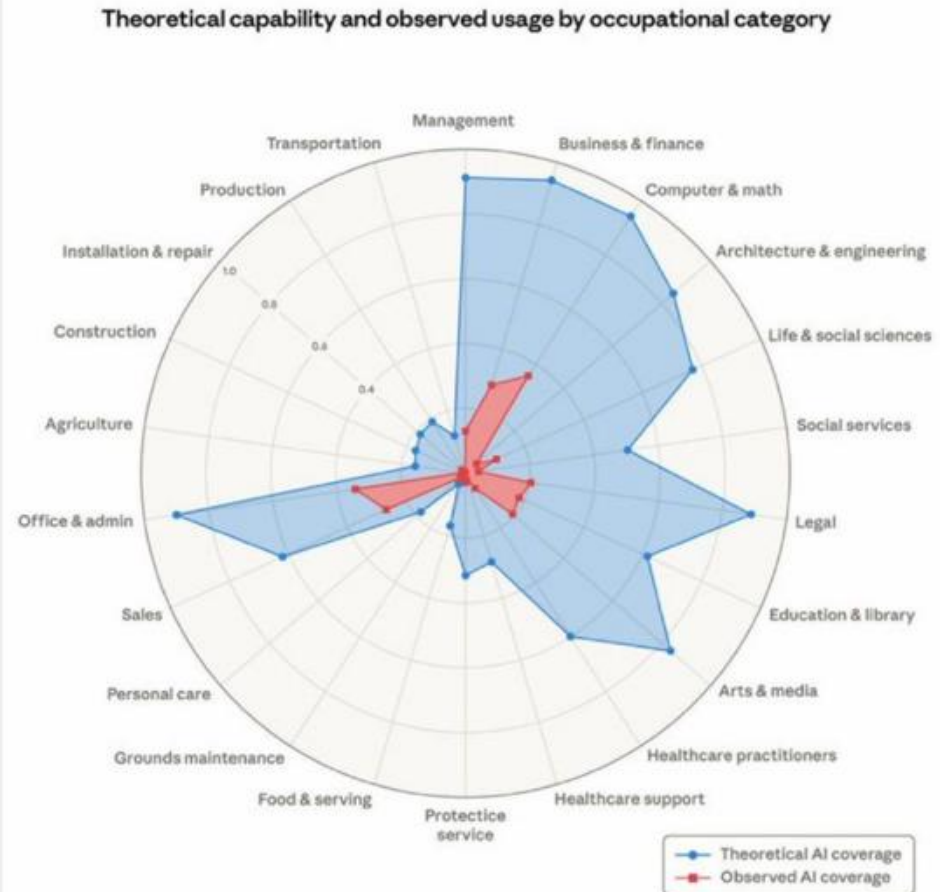

Figure 2: Theoretical capability and observed exposure by occupational category
This figure shows the share of job tasks that LLMs could theoretically perform (blue area) and our own job coverage measure derived from usage data (red area).

Missä menemme nyt?

	 HAS H1	 HAS H2	 HAS H3	 HAS H4	 HAS H5
Team Dynamics	AI Agent Drives Task Completion The AI agent takes primary responsibility for task execution with no or minimal human oversight.		Equal Partnership The human and the AI agent collaborate closely throughout the task.		Human Drives Task Completion The human takes primary responsibility for task execution with varying levels of AI assistance.
Required Human Involvement	AI agent handles the task entirely on its own without your involvement.	AI agent needs your input at a few key points to achieve better task performance.	AI agent and you work together to outperform either alone.	AI agent needs your input to successfully complete the task.	Task completion fully relies on your involvement.
AI Role	Automation AI replaces human capabilities		Augmentation AI enhances human capabilities		
Example Tasks	<ul style="list-style-type: none"> Transcribe data to worksheets and enter data into computer. Run monthly network reports. 	<ul style="list-style-type: none"> Devise trading, option, or hedge strategies. Accept payment on accounts. 	<ul style="list-style-type: none"> Create core game features, including storylines, role-play mechanics, etc. Compile and analyze experimental data and adjust experimental designs as necessary. 	<ul style="list-style-type: none"> Coordinate and direct the financial planning, budgeting, procurement, or investment activities. Design, plan, organize, or direct orientation and training programs. 	<ul style="list-style-type: none"> Participate in online forums or conferences to stay abreast of online retailing trends, techniques, or security threats.

Lähde: Shao et al. (2026) Future of Work with AI Agents. Stanford University.

Digitalisaation edistäminen 30 osp -erikoisammattitutkinnon osan avulla

- Tutkinnon osan avulla eri alojen ammattilaisten on mahdollista toteuttaa digitalisaatiota edistäviä toimenpiteitä omalla vastuualueellaan.
- Työ omalla vastuualueella käynnistetään kartoittamalla nykytilaa sekä tunnistamalla laajasti digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksia.

Kokeilukulttuurin edistämiseksi: Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp

- Mahdollistaa hyvin erilaisten kehittyvien teknologioiden kokeilun
- Tärkeää, että kokeiltava tai käyttöönotettava teknologia tuo lisäarvoa sille organisaatiolle, jossa ammattitaito osoitetaan
- Kehittyvä teknologia voi olla esimerkiksi digitaalinen laite, palvelu tai muu yksittäinen teknologiaratkaisu tai niiden yhdistelmä
- Kokeilukulttuurin edistäminen

Kuvituskuva

Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp

- Tutkinnon osa on tarkoitettu henkilöille, jotka haluavat omalla vastualueellaan edistää kyberturvallista toimintakulttuuria ja kyberturvallisuutta osana omaa työtään
- Tavoitteena on kyberuhkien ja riskien tunnistaminen omalla vastualueella ja niiltä suojautumisen käytäntöjen kehittäminen.
- Tärkeää on myös
  - osata toimia oman roolinsa mukaisesti mahdollisen kyberuhan konkretisoituessa,
  - toimintatapojen harjoittelu ja
  - osaamisen kehittäminen työyhteisössä.

Myös jälkihoidon toimenpiteiden ennakkosuunnittelu on tärkeää.

Kuvituskuva: pixabay.com

Osaamisalan tutkinnon osien suoritusmäärät 2025

Liiketoiminnan ammattitutkinnon perusteiden Liiketoiminnan palvelujen osaamisalan tutkinnon osien suoritukset vuonna 2025

Nykyiset perusteet

- [Assistentti- ja sihteerityön palvelut](#), 60 osp, 303 kpl
- [Aula- ja monipalvelut](#), 60 osp, 70 suositusta
- [Tiedonohjauksen ja sähköisten asiakirjojen hallinta](#), 60 osp, 37 kpl
- [Analogisen aineiston hallinta](#), 60 osp, 20 kpl
- [Henkilöstöpalvelut](#), 60 osp, 74 kpl
- [Kokouspalvelut](#), 60 osp, 13 kpl
- [Liiketoiminnan tukipalvelut](#), 60 osp, 138 kpl
- [Perehdyttäminen ja työnopastaminen](#) 60 osp, 246 kpl
- [Projektinhallinta](#), 60 osp, 228 kpl
- [Terveystieteiden sihteeripalvelut](#), 60 osp, 178 kpl
- [Tiedonohjaussuunnitelman laadinta](#), 60 osp, alle 10 kpl
- Turvallisuusalan ammattitutkinnon tutkinnon osa, Vartijan koulutus 25 osp, 14 kpl

Ehdotus Liiketoiminnan AT:n 150 osp

Liiketoiminnan ja hallinnon palvelujen osaamisala

Pakollinen tutkinnon osa 30 osp

Liiketoiminnan palvelujen tuottaminen asiakaslähtöisesti 30 osp

Liiketoiminnan ja hallinnon palvelujen osaamisala 120 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 30-90 osp

Assistentti- ja sihteeripalvelut 30 osp

Asianhallinta 45 osp

Digitaalisten palvelujen sekä järjestelmien käyttö ja neuvonta 30 osp

Raportointi- ja tiedonhallinta 30 osp

Hankintaprosessiin osallistuminen 15 osp

Vastaanotto-, aula- tai monipalvelut 30 osp

Henkilöstöhallinnon operatiiviset palvelut 30 osp

Sosiaali- ja terveysalan sihteeripalvelut 30 osp ([sote-tutkinnon osa](#))?

Kokous- tai tapahtumapalvelut 30 osp

Taloushallinnon operatiiviset palvelut 15-30 osp

[Vartijan koulutus 25 osp](#)

Valinnaiset tutkinnon osat 30-90 osp

Monikanavainen sisällöntuotanto 30 osp

Perehdyttäminen 15 osp

Organisaation taloudellisen tilanteen analysointi, kannattavuuslaskenta ja taloussuunnittelu 30

Palvelumuotoilu 30 osp

Työhön opastaminen 15 osp

Projektin suunnittelu ja toteuttaminen 30 osp

Datan mahdollisuudet liiketoiminnassa 30 osp

Kansainvälisen liiketoiminta 30 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Digikyvyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnoin osa 15 -30 osp

Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp

Tutkinnon osa tai osa toisesta pt/at/eat 15-30 osp

Pienryhmätyöskentely Padlet-alustalla klo 15.05–15.40

- Osallistujat jaetaan automaattisesti pienryhmiin (n. 10 hlöä)
- Valitaan kirjuri sekä puheenjohtaja, joka ryhmätyöskentelyn lopputulosten esittelijä
- Työskentelyn tulokset kirjataan yhteiselle Padlet-alustalle. Käytössä Padlet-alusta <https://padlet.com/opetushallitus/palveluidenosaamisala>
- Työskentelyaika 35 min, paluu automaattisesti pääkokouksen Teams-tilaan klo 15.40

Vastauksia ryhmältä toivotaan seuraaviin kysymyksiin:

- Ovatko Liiketoiminnan ja hallinnon palvelujen osaamisalan tutkinnon osat riittäviä? Sisältövinkkejä kirjoittajille?
- Puuttuuko jotakin?
- Mitä ammattitaitovaatimuksia tulisi olla tällä osaamisalalla? esim. kielitaito, viestintä, tilannetaju/aikataulut, laatu